

ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ДОНИШКАДАИ
ҶУМҲУРИЯВИИ ТАКМИЛИ ИХТИСОС ВА
БОЗОМЎЗИИ КОРМАНДОНИ СОҶАИ МАОРИФ

КАФЕДРАИ ИҚТИСОД ВА ИДОРА ДАР СОҶАИ
МАОРИФ

БАРНОМАИ
ТАЪЛИМӢ ОИД БА КУРСИ ТАКМИЛИ ИХТИСОСИ
РОҶБАРОНИ СИНФҶОИ МУАССИСАҶОИ
ТАҶСИЛОТИ МИЁНАИ УМУМӢ

Бо қарори шурои олимони Донишкадаи ҷумҳуриявӣ тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф аз 30.09.2024, №9/8-13 тасдиқ шудааст.

Мураттибон:

Раҳматшоев Исфандиёр – мудири кафедраи иқтисод ва идора дар соҳаи маорифи МДДҚТИБКСМ

Холназаров И. – омӯзгори калони кафедраи иқтисод ва идора дар соҳаи маорифи МДДҚТИБКСМ

Муқарриз:

Орифов А. – мудири шуъбаи таълими фанҳои табиатшиносӣ ва дақиқи АТТ;

Муҳаррир:

Ҳасанов С. – омӯзгори калони кафедраи иқтисод ва идора дар соҳаи маорифи МДДҚТИБКСМ

Барномаи таълимии мазкур бо мақсади баланд бардоштани маҳорати касбии роҳбарони синфҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва бо дарназардошти назария ва амалияи муосири мактабшиносӣ, роҳу усулҳои навини таълиму тарбия ва истифодаи таҷрибаи ҷаҳонӣ таҳия гардидааст. Татбиқи барнома тавассути воситаҳои нави таълим (слайдҳо, филмҳои таълимӣ ва ғ.) ҷараён мегирад.

Барнома барои шунавандагони курсҳои тақмили ихтисоси роҳбарони синфҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст.

Душанбе - 2024

Пешгуфтор

Барномаи таълимии мазкур барои курсҳои такмили ихтисоси роҳбарони синфҳо дар ҳаҷми 28 соат таҳия шудааст.

Барномаи таълимӣ оид ба курси такмили ихтисоси роҳбарони синфҳо дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф, Консепсияи миллии таҳсилоти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи масъулият дар таълиму тарбияи кӯдак”, Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Стандарти давлатии таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Стратегияи рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2030, Низомнома ва Оинномаи МДДҚТИБКСМ, Низомномаи намунавии муассисаҳои таҳсилоти умумӣ,) ва дигар ҳуҷҷатҳои меърию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти таҷрибаи кишварҳои хориҷӣ таҳия гардидааст.

Мақсади асосии барнома баланд бардоштани маҳорати касбии роҳбарони синфҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бо роҳи шинос намудани онҳо бо дастовардҳои нав дар соҳаи идоракунии ва таълиму тарбия мебошад.

Барномаи мазкур тарзе таҳия шудааст, ки он асосан усулҳои нави таълиму тарбия ва идоракуниро пешниҳод менамояд. Донишҷӯи усулҳои гуногуни идоракунии, тарзи дурусти ташкили корҳои беруназсинфӣ, соатҳои тарбиявӣ, ҳамкориҳои судманд бо падару модарон ва табодули таҷриба ба роҳбарони синфҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ имконият медиҳад, ки дар қори худ ин ё он усулро интихоб намуда, равиши таълиму тарбия ва идоракуниро мукамал намоянд.

Нақша-барнома аз чор қисм иборат аст:

1. **Мақсади таълим** - мақсадҳои мушаххаси таълимиро, ки барои ҳосил шудани салоҳияти муайян равона шудаанд, дар бар мегирад;

2. **Мавзӯ ва мундариҷаи таълим** – дар ин фасл мавзӯҳои ва мундариҷае, ки тавассути азхуд кардани онҳо роҳбари синф ба мақсади таълим ноил гашта, ба ин восита салоҳияти муайянро ҳосил мекунад, ҷой дода шудаанд;

3. **Фаъолияти таълим** - аз фаъолиятҳои таълимии тавсияшаванда, ки тавассути он мавзӯ ва мундариҷа азҳуд кардашуда, таҳлилу баррасӣ меёбанд иборат аст. Фаъолиятҳо вобаста ба шароит ва мавод тағйир дода мешаванд.

4. **Вақт** - вақти эҳтимолие, ки барои ноил гаштан ба мақсад мусоидат мекунад, пешниҳод гардидааст.

Талаботи барнома

Шунавандагони курси такмили ихтисоси роҳбарони синфҳо бояд дониш, малака, маҳорат ва салоҳиятҳои зеринро соҳиб гарданд:

–сиёсати давлатро дар соҳаи маориф шарҳ дода тавонанд ва фаъолияти таълимиву тарбиявиро дар асоси он ба роҳ монанд;

–навгониҳои соҳаи педагогика ва психологияро донанд ва амалан татбиқ намоянд;

–мақсад ва мазмуни стандарти давлатии таълими фанҳоро шарҳ дода, дар асоси он барномаҳои таълимӣ, нақшаҳои тақвимиӣ, нақша-чорабиниҳо гуногунро таҳия, таҳхис ва таҳлил карда тавонанд;

–одоби муошират бо хонандагонро риоя карда тавонанд;

–мавзӯҳои соатҳои тарбиявиро вобаста ба синнусоли хонандагон ва бо дарназардошти талаботи замон интихоб намоянд ;

–чалби падару модаронро ба ҷаласаҳои синфӣ, чорабиниҳо таъмин карда тавонанд;

–ҳамкории судмандро бо падару модарон , омӯзгорон , муовини директор оид ба таълим, Созмони хонандагон ва ҷомеа ба роҳ монда тавонанд;

–усулҳои таълим ва омӯзиши интерактивиро донанд, муносибату воситаҳои онро дар амал татбиқ кунанд;

–ҳангоми арзёбии фаъолияти таълимиву тарбиявӣ хонандагон ва омӯзгорон аз усулу воситаҳои гуногуни арзёбӣ истифода баранд;

–барои амалӣ намудани «Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулият дар таълиму тарбияи кӯдак» нақша-чорабинӣ таҳия карда тавонанд;

–дар фаъолияти иттиҳодияи методии роҳбарони синфҳо фаъолони иштирок намоянд, дар ташкил ва гузаронидани соатҳои тарбиявӣ ва чорабиниҳои беруназсинфӣ ёрии методӣ расонида тавонанд;

–дар баланд бардоштани сатҳи маънавиёти хонандагон саҳм гузошта тавонанд;

–асосноккунии мафҳум ва ҳодисаҳоро дар таълими фанҳо мутобиқи талаботи стандарт ва барномаи таълим ба роҳ монда тавонанд;

–мавзӯҳои дарсҳои бо масъалаҳои ҳаёти алоқаманд карда тавонанд ва ба хонандагону падару модарон дар ин хусус маслиҳат дода тавонанд;

–муносибати босалоҳият ба таълим ва роҳу усулҳои татбиқи онро донанд.

Талаботи мазкур тавассути тести ҷамъбасти арзёбӣ шуда, ба иштирокчиҳои курс холи муайян гузошта мешавад.

Бо дарназардошти натиҷаи тести ҷамъбасти аз хатми курси мазкур ба иштирокчиён шаҳодатнома дода мешавад.

Талабот ба сатҳи тайёр намудани шунавандагон

Пас аз хатми курс шунаванда бояд:

- моҳияти сиёсати давлатӣ дар соҳаи маориф;

-талаботи Стандарти давлатии таълим ба салоҳияти касбии омӯзгор;

-ҳуқуқ ва вазифаҳои роҳбари синф;

- асосҳои назариявӣ ва амалии психологияи педагогӣ;

- истифодаи технологияи инноватсионӣ дар фаъолияти касбӣ;

- тарзи гузаронидани чорабиниҳои беруназсинфӣ ва соатҳои тарбиявӣ;

- моҳият, хусусият ва усулҳои тадқиқоти илмиро донанд.

Салоҳият:

- таҳлил карда тавонистани ҷаҳолияти касбии худ бо мақсади тақмил ва баланд бардоштани малакаи касбӣ;

- мониторинги сифати дониши хонандагонро гузаронида тавонад;

-ҷаҳолияти мустақилии омӯзгорон, роҳбарони синфҳо ва хонандагонро ҳангоми кор бо технологияи информатсионӣ-коммуникатсионӣ ва инноватсионӣ ба роҳ монда тавонад;

- банақшагирии соатҳои тарбиявиро дар асоси технологияҳои инноватсионӣ тартиб ва арзёбӣ карда тавонад;

- мустақилона саволномаҳоро оид ба аттестатсияи хонандагон, олимпиада, викторина шаби саволу ҷавоб ва чорабиниҳои гуногун тартиб ва омода намояд;

-дар ташкил ва гузаронидани аттестатсияи омӯзгорон тибқи муқаррарот саҳм гузорад;

- маводи таълимӣ-методӣ ва дидактикӣ оид ба гузаронидани соатҳои тарбиявро бо истифода аз ТИК таҳия карда тавонад;

- дар асосии донишҳои назариявӣ тадқиқот гузаронида тавонад.

Малакаҳои зеринро дошта бошанд:

- технологияи муосири педагогии таълими фанно;

- истифодаи технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ барои ҳали барномаҳои касбӣ;

- методологияи тарзи истифодаи ТИК-ро донанд.

Аз шунавандагони курс эҳтиромона хоҳиш карда мешавад, ки дар ҳолати зарурӣ фикри ақидаашонро нисбат ба барномаи мазкур ба Донишкадаи ҷумҳуриявӣ тақмили ихтисос ва бозомӯзии қормандони соҳаи маориф ирсол намоянд.

**Нақшаи
тақвимии курси тақмили ихтисоси роҳбарони синфҳои
муассисаҳои таҳсилоти умумӣ**

№	Қисматҳои барнома	Миқдори соатҳо		
		Ҳамагӣ	Назариявӣ	Амалӣ
1	Тақмили дониш, малака ва маҳорати касбӣ	28	10	18
1.1.	Вазифаҳои хизмати роҳбарони синф.	4	1	3
1.2.	Тафсири Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф»	4	1	3
1.3.	Тафсири Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулият дар таълиму тарбияи кӯдак». Хуҷчатнигории роҳбарони синф.	4	1	3
1.4.	Методикаи ташкилу гузаронидани соатҳои тарбиявӣ, чаласаҳои синфӣ ва корҳои беруназсинфӣ.	2	1	1
1.5.	Роҳбарони синф ва мавқею мақоми ӯ дар таълиму тарбияи хонандагон	4	1	3
1.6.	Манъи истифодаи меҳнати кӯдакон. Махсусиятҳои муносибат бо кӯдакони имконияти маҳдуддошта.	2	1	1
1.7.	Роҳҳои амалӣ намудани «Концепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон».	2	1	1
1.8.	Аҳамияти рамзҳои давлатӣ	2	1	1
1.9.	Муқовимат ба коррупсия ва амалҳои коррупсионӣ.	2	1	1
1.10.	Роҳҳои пешгирии қинояткорӣ, қонуншикани, хурофотпарастӣ ва терроризму экстремизм	2	1	1
	Ҳамагӣ:	28	10	18

2.	Мавзӯҳои иловагӣ			
2.1.	Иттиҳодияҳои методии роҳбарони синфҳо - омили муҳимми тақмили таҳассус ва рушди маҳорати касбӣ	4	1	3
2.2.	Истифодаи технологияи иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ дар раванди фаъолияти касбӣ	4	1	3
2.3.	Мушоҳида ва таҳлили дарс	2	1	1
2.4.	Санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии соҳаи маориф	2	1	1
Ҳамагӣ		12	4	8

Эзоҳ: Шунавандагон метавонанд аз нақшаи мазкур дар доираи соатҳои муайянгардида мавзӯҳои дилхоҳи худро интихоб намоянд.

Тақмили дониш, малақа ва маҳорати касбӣ (28 соат)

Мавзӯи 1.1 (4 соат). Вазифаҳои хизмати роҳбари синф.

- омӯзиши хусусиятҳои психологӣ ва анатомияи физиологияи хонандагон;
- шинос кардани хонандагон бо “Қоидаҳо барои талабагон”;
- назорати ҳаррӯза аз рӯи давомот, сифатҳои ахлоқ ва иштирок дар корҳои ҷамъиятӣ;
- назорати доимӣ аз рӯи реҷаи рӯзи хонандагон ва иҷрои вазифаи хонагӣ аз тарафи онҳо;
- гузаронидани маҷлиси муаллимони синф;
- таъмин намудани навбатдорӣ дар синф, муассиса, ҷиҳозонидани синф, дуруст нигоҳ доштани асбобу анҷоми муассиса;
- назорат аз болои риоя кардани тарзи либоспӯшии хонандагон мувофиқи низомномаи вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- мувофиқи нақшаи корӣ гузаронидани маҷлисҳои синфӣ;
- ташкил кардани чорабиниҳои берун аз синфӣ берун аз мактабӣ;

- иштирок кардан дар маҷлисиҳои Созмонҳои “Ворисони Сомониён” ва “Сомониён”;

- таъмин намудани хонандагони синф дар гузаронидани чорабиниҳои ҳарбӣ- спортӣ, мунтазам назорат кардани саломатии хонандагон, алоқаи доимӣ доштан бо муаллимони тарбияи ҷисмонӣ ва духтури мактаб;

- ҳавасмандгардонии хонандагон ва дар мавриди зарурӣ ҷазо додан ба онҳо;

- алоқаи доимӣ доштан бо волидайнҳои хонандагон ва оид ба масъалаҳои таълиму тарбия суҳбатҳои фардӣ- алоҳида гузарондан;

- тартиб додани делаи (парвандаи) шахсии хонандагон ва ҳуҷҷатдории роҳбари синф.

Мавзӯи 1.2 (4 соат). Тафсири Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф»

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, ташкилӣ, иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва принципҳои асосии сиёсати давлатиро дар соҳаи маориф муайян менамояд.

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи маориф. Сиёсати давлатӣ дар соҳаи маориф. Принципҳои асосии сиёсати давлатӣ дар соҳаи маориф. Вазифаҳои Қонуни мазкур. Кафолати давлатии ҳуқуқи шаҳрвандон ба таҳсил. Забони таҳсил. Стандартҳои давлатии таҳсилот ва барномаҳои таълимӣ. Низомии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон. Сохтори низомии маориф. Муассисаи таълимӣ, сохтор ва намудҳои он. Таъсис, азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии муассисаи таълимӣ. Тартиби бақайдгирӣ ва фаъолияти муассисаи таълимӣ. Муассиси (муассисони) муассисаи таълимӣ. Оинномаи муассисаи таълимӣ. Таълиму тарбияи томактабӣ. Таҳсилоти умумӣ. Таҳсилоти ибтидоии касбӣ. Таҳсилоти миёнаи касбӣ. Таҳсилоти олии касбӣ. Таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ. Таҳсилоти иловагӣ. Таҳсилоти махсус. Ҳуҷҷатҳо дар бораи таҳсилот. Бо кор таъмин намудани хатмкардагони муассисаҳои таълимии таҳсилоти касбӣ. Ташкили раванди таълиму тарбия. Мақсад ва шаклҳои танзими давлатӣ дар

соҳаи маориф. Идоракунии сифати таҳсилот. Назорати давлатӣ дар соҳаи маориф. Иҷозатномадихӣ барои пешбурди фаъолияти таълимӣ. Баҳогузориҳои маҷмӯӣ ба фаъолият, аттестатсия ва аккредитатсияи давлатии муассисаи таълимӣ. Мақомоти давлатии идоракунии соҳаи маориф. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи маориф. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи маориф. Ваколатҳои вазорату идораҳои, ки дар сохтори худ муассисаҳои таълимию тарбиявӣ доранд. Ваколатҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ. Ваколатҳои мақомоти маҳаллии идоракунии маориф. Ваколатҳои мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот. Вазифаҳои муассисаҳои таълимӣ. Идоракунии муассисаҳои таълимии давлатӣ. Идоракунии муассисаҳои таълимии ғайридавлатӣ. Худидоракунии муассисаҳои таълимӣ. Асосҳои илмӣ ва таъминоти илмии соҳаи маориф. Субъектҳои раванди таълиму тарбия. Ҳуқуқҳо ва ҳифзи иҷтимоии субъектҳои раванди таълиму тарбия. Стипендия ва дигар пардохтҳои пулӣ. Ҳуқуқ ва ўҳдадорӣҳои падару модар (шахсони онҳоро ивазкунанда) дар соҳаи маориф. Мазмуни мақоми омӯзгор. Фаъолияти омӯзгорӣ. Усулҳои фаъолияти омӯзгорӣ. Ҳуқуқҳои омӯзгорон ва дигар кормандони соҳаи маориф. Ўҳдадорӣҳо ва масъулияти омӯзгорон ва дигар кормандони соҳаи маориф. Ҳифзи шаъну шарафи омӯзгор. Имтиёзҳои омӯзгорон ва дигар кормандони соҳаи маориф. Таъминоти моддии омӯзгорон ва дигар кормандони соҳаи маориф.

Мавзӯи 13. (4 соат). Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «

Дар бораи масъулият дар таълиму тарбияи кӯдак».

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон « Дар бораи масъулият дар таълиму тарбияи кӯдак». Муносибатҳои, ки Қонуни мазкур танзим менамояд. Доираи амали қонуни мазкур. Қонунгузориҳои ҚТ Дар бораи масъулият дар таълиму тарбияи кӯдак. Мафҳумҳои асосӣ. Вазифаи падару модар, омӯзгор, давлат ва ҷомеа дар таълиму тарбияи фарзанд. Баробарии ҳуқуқ ва ўҳдадорӣҳои падару модар. Ҳуқуқҳои падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд. Ўҳдадорӣҳои падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд. Ўҳдадорӣҳои

фарзанди болиғу қобили меҳнат дар нигоҳубин ва таъмини падару модар.

Уҳдадорихои омӯзгор, мақомоти давлатӣ, муассиса ва дигар ташкилотҳое, ки масъалаҳои вобаста ба таълиму тарбияи кӯдакро танзим мекунанд. Мақомоти ваколатдори давлатӣ, оид ба танзими масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи кӯдак. Уҳдадорихои мақомоти давлатӣ, муассиса ва дигар ташкилотҳое, ки масъалаҳои вобаста ба таълиму тарбияи фарзандро танзим мекунанд. Уҳдадорихои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ оид ба ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои кудак.

Чораҳои пешгирӣ ва ҷавобгарӣ барои иҷро накардани уҳдадорихо дар таълиму тарбияи фарзанд. Чораҳои пешгирӣ барои иҷро накардан ё ба тариқи дахлдор иҷро накардани уҳдадорихои падару модар. Ҷавобгариҳои падару мода рва омӯзгор дар таълиму тарбияи фарзанд. Ҷавобгариҳои мақомоти давлатӣ, муассиса, дигар ташкилотҳо ва шахсони мансабдори онҳо, ки масъалаҳои вобаста ба таълиму тарбияи кӯдакро танзим мекунанд.

Мавзӯи 1.4. (2 соат). Методикаи ташкилу гузаронидани соатҳои тарбиявӣ ва корҳои беруназсинфӣ.

Мавзӯ, мазмун ва мундариҷаи соатҳои тарбиявӣ. Тарзи интиҳоби мавзӯи соатҳои тарбиявӣ. Роҳҳои ҷалби хонандагон дар машғулият ва дарс. Истифодаи хонандагон дар амалӣ гаштани мақсади дарс. Хулосабарорӣ бо иштироқи хонандагон (амалӣ). Иштирок ба соатҳои тарбиявӣ ва маҷлисҳои синфӣ ба мақсади омӯхтан ва паҳн намудани таҷрибаи беҳтарин роҳбарони синфҳо, пешниҳод намудани дархостҳо ба кабинети методи ноҳия оид ба омӯхтану паҳн намудани таҷрибаи онҳо. Ташкили корҳои беруназсинфӣ ва нақши онҳо дар боло бурдани тарбияи хонандагон. Гузаронидани сӯҳбатҳо бо роҳбарони синф, омӯзгорон, ташкилотҳои худидоракунии хонандагон дар мактаб доир ба ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои тарбиявӣ.

Мавзӯи 1.5. (4 соат). Роҳбари синф ва мавқею мақоми он дар таълиму тарбияи хонандагон

Роҳбари синф- муаллимест, ки дар мактаби таҳсилоти умумӣ баробари аз рӯи таҳассус дарс додан, дар синфи мувофиқи қарори шӯрои педагогӣ ба ӯ вобаста карда шуда корҳои ҳаррӯзаии таълиму тарбиявӣ мебарад ва ба ташкили корҳои тарбиявии коллективии хонандагон машғул аст.

Мавзуи 1.6. (2 соат) Манъи истифодаи меҳнати кӯдакон. Махсусиятҳои муносибат ба кӯдакони имконияти маҳдуддошта.

Тафсири моддаи 25-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи маориф". Иҷрои Конвенсияи ҳифзи ҳуқуқи кӯдак. Манъи зуроварии ҷисмонӣ ба кӯдакон. Ба таҳсил фаро гирифтани кӯдакони имкониятҳои маҳдуддошта. Вазъи кӯдакони имконияти маҳдуддошта дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Мавзуи 1.7. (2 соат). Роҳҳои амалӣ намудани «Концепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон».

Концепсияи миллии тарбия (минбаъд Концепсия) сиёсати кунунӣ ва дурнамои давлатро дар соҳаи тарбияи миллии оммаи васеи аҳоли, махсусан насли наврас, муайян месозад. Он моҳият, мақсаду вазифаҳо ва мазмуни тарбияи миллиро дар марҳилаи нави таърихӣ ба танзим оварда, нақш ва мақоми онро дар ташаккули шахсияти инсонӣ комил муайян мекунад.

Тарбияи ғоявӣ. Тарбияи милли. Тарбияи ҳештаншиносӣ ва ҳудодоҳии милли. Тарбияи ватанпарастӣ. Тарбияи ахлоқӣ ва маънавӣ. Тарбияи маърифатӣ. Тарбияи ҳуқуқӣ. Тарбияи гуманистӣ. Тарбияи зебоипарастӣ. Тарбияи меҳнатӣ ва касбинтихобкунӣ. Тарбияи иқтисодӣ. Тарбияи экологӣ. Тарбияи сиёсӣ. Тарбияи ҷисмонӣ. Тарбияи тафаккури интиқодӣ. Тарбияи таҳаммул ва тоқатпазирӣ. Тарбияи масъулиятшиносӣ. Тарбияи ҳаёти солим.

Марҳилаҳои тарбия. Роҳҳо ва заминаҳои амалӣ гардидани Концепсия. Заминаҳои сиёсӣ ҳуқуқӣ. Таҳияи қонун ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи тарбияи миллии шаҳрвандони кишвар. Тавсеа намудани мақоми забони милли. Истифодаи рамзҳои давлатӣ ва милли дар тарбияи шаҳрвандон. Баланд бардоштани масъулияти

падарону модарон барои тарбия ва саломатии фарзандон. Таҳия ва тасдиқи меъёрҳои муздиҳии муосир ба кормандоне, ки ба кори тарбия машғуланд. Таҳия ва иҷрои барномаҳои давлатӣ, ки ба рушди тарбияи шаҳрвандон нигаронида шудаанд.

Мавзӯи 1.8. (2 соат). Аҳамияти рамзҳои давлатӣ.

Тарбия ва худтарбиякунии хонандагон. Мавқеи омӯзгор ва роҳбари синф дар ин самт. Истифодабарии рамзҳои давлатӣ дар машғулиятҳои тарбиявӣ. Шарҳи мафҳуми вожаҳои нишон, парчам, суруди миллӣ. Қбули қонуну қарорҳо дар бораи ба эътибор даровардани рамзҳои давлатӣ. Қонуни Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07.09.1994 таҳти рақами 1074 «Дар хусуси тасдиқи Низомномаи Суруди миллӣ», Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.03.1995, № 234 «Дар хусуси дар рӯҳияи меҳанпарастӣ тарбия намудани ҷавонон ва эҳтиром намудани рамзҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон».

Мавзӯи 1.9.(2 соат.Муқовимат бо коррупсия ва амалҳои коррупсионӣ)

Коррупсия чист? Намудҳои амалҳои коррупсионӣ. Сабаб ва омилҳои реша давонидани коррупсия дар байни ҷомеа. Ташаккули мафкураи зидди коррупсия.Роҳҳои мубориза алайҳи коррупсия

Мавзӯи .1.10. (2 соат). Роҳҳои пешгирии ҷинояткорӣ, қонуншиканӣ, хурофотпарастӣ ва терроризму экстремизм

Шарҳу тавзеҳи вожаҳо.Омилҳои даст ба қонуншиканӣ ва ҷинояткорӣ задани шаҳрвандон.Моҳияти иртиқоӣ ва ифротгароии созмонҳо ва равияҳои тундрави исломӣ. Терроризм ва экстремизм-вабои аср. Роҳҳои муқовимат бо коррупсия. д

2. Мавзӯҳои иловагӣ

Мавзӯи 2.1. (2 соат). Иттиҳодияҳои методии роҳбарони синфҳо - омили муҳими тақмили таҳассус ва рушди маҳорати касбӣ Хадамоти методии мактаб.

Соҳтори хадамоти методии мактаб. Кабинети методии мактаб. шурои методии мактаб. Иттиҳодияҳои методии роҳбарони синф. Вазифаи хадамоти методии мактаб.

Объектҳои ҳадамоти методии мактаб. Вазифаҳои ҳадамоти методӣ. Фаъолияти кабинети методии мактаб. Нақшаи солонаи кабинети методии мактаб. Шурои методӣ. Фаъолияти шурои методӣ.

Нақшаи кори иттиҳодияҳои дохилимактабӣ. Маҳфилҳои фанӣ. Дарсҳои иловагӣ. Корҳои инфиродӣ. Омӯзиш ва паҳн намудани таҷрибаи пешқадами омӯзгорон. Ташкили табодули таҷриба ва худомӯзии омӯзгорон. Ёрии методӣ ба омӯзгори чавону навкор оид ба омӯзиши усулу равишҳо ва технологияи нави тадрис. Баррасии ҳуҷҷатҳои меъёрии соҳа бо омӯзгорон. Иҷрои барномаҳои таълимӣ. Ташкил ва гузаронидани ҳафтаҳои фанӣ, даври аввали олимпиадаҳои фанӣ, озмунҳои касбӣ. Ташкил ва гузаронидани хонишҳои педагогӣ. Тақмили маҳорати касбии омӯзгорон. Асноди меъёрию ҳуқуқии соҳа. Омӯзиши барномаҳои таълимӣ. Таҳлили дониш ва маҳорати хонандагон. Ташкили корҳои беруназарсӣ. Тавсияҳои методӣ.

Мавзӯи 2.2. (4 соат) Истифодаи технологияи иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ дар раванди фаъолияти касбӣ

Истифодаи воситаҳои нави техникӣ. Технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ. Тахтаи электронӣ. Проекторҳо. Видеопрокторҳо. Шабакаи интернет. Корҳои лаборатории автоматикунонда. Телефонҳои мобилӣ. Риояи техникаи бехатарӣ. Фарҳанги истифодабарии технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ ва телефонҳои мобилӣ. Нақши мусбӣ ва манфӣи шабакаи интернет ва телефонҳои мобилӣ дар ҳаёти ҷомеа.

Мавзӯи 2.3 Мавзӯи 1.6 (2 соат) Мушоҳида ва таҳлили дарс

Мақсади умумӣ ва муайяни дарс. Таҷриба ва фаъолиятҳои таълим. Нақши омӯзгор дар вақти таълими мавзӯ. мушоҳида ва таҳлил ҷузъи асосии назорати дохилимактабӣ. Мақсади иштирок ба дарс. Навҳои таҳлил.

Мавзӯи 3.4. (2 соат) Санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ

Низомномаи шӯрои методӣ. Низомномаи иттиҳодияи методи омӯзгорони фаннӣ. Низомномаи иттиҳодияи методи роҳбарони синф. Тартиби ба синфҳои таълими равиявӣ чудо намудани хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Тартиби дар дарсҳои омӯзгорон иштирок намудани маъмурияти муассисаи таълимӣ ва дигар субъектҳои раванди таълиму тарбия. Низомномаи намунавии Шӯрои педагогии муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Тартиби таҳияи чадвали дарсҳо дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Дастурамали вазифавии директор, муовинони директор ва роҳбари синфи муассисаи таҳсилоти умумӣ. Тартиби гузаронидани рейтингҳои сифатидониши хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Низомномаи қабул, гузариш ва хориҷ намудани хонандагони таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Низомномаи намунавии Шӯрои педагогии муассисаи таҳсилоти томақтабӣ. Низомномаи фаъолияти кумитаи падару Модарони муассисаи таҳсилоти томақтабӣ. Низомномаи озмуни «Бехтарин кабинети методӣ» -и муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. Низомномаи намунавии муассисаҳои таҳсилоти умумии таъҷилоӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. Низомнома дар бораи навбатдорӣ маъмурияти муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. Низомнома дар бораи истифодаи журнали синфӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Низомномаи намунавии ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои беруназсинфӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. Тартиби ташкил ва гузаронидани ҳафтаҳои фаннӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. Тартиби баргузориҳои дарси кушод дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. Низомномаи намунавии мучаҳҳазгардонидани кабинетҳои фаннӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. Дастурамали вазифавии мудирони кабинетҳои фаннии муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. Низомномаи намунавии фаъолияти беруназдарсӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ. Низомномаи дар бораи мониторинги дохилимактабии сифати таҳсилот. Тартиб

ташкил ва гузаронидани чаласаи назди директор дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ.

Адабиёт

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф». Душанбе 2013.
2. Концепсияи миллии таҳсилоти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Душанбе. 2003.
3. Концепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. Душанбе. 2006.
4. Концепсияи мактаби миллии. Душанбе. 2000.
5. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросимҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон». Душанбе. 2017.
6. Атахонов Т. Лутфуллоев М., Шарифов Ф. Очеркҳои афкори педагогӣ (Воситаи таълим. - Душанбе, 2005.
7. Лутфуллоев М.- Эҳёи педагогикаи тоҷик. - Душанбе, 1997.
8. Кулагина И.Ю.- Возрастная психология. - М. 1996.
9. Қодиров С., Давлатов М. Психология –Душанбе, Сино, 2002.
10. Мухина М.С. Возрастная психология. - М., 2002.
11. Мустафоқулов Т., Нарзуллоев М. Асосҳои психологияи синнусолӣ ва педагогӣ. Кӯлоб, 1993.
12. Бушелева Б.В. Поговорим о воспитанности М., «Просвещение», 1989.
13. Қосимова М., Солиев А., Эшонов Б. Самтҳои асосии тарбия ва банақшагирии он дар мактаб (Тавсияи методӣ). - Душанбе, 2001.
14. Кальченко Е. И. Гигиеническое обучение и воспитание школьников М.; Просвещение. 1984. 125 С.
15. Бекназаров М., Ёқубова М., Раҳимзода Х., Муҳаммадиева С., Раҳмонова М. Тарзи ҳаёти солим. Душанбе. 2002. 154 С.
16. Искандаров Ҳ. Коргузорӣ ва ҳуҷҷатнигорӣ дар мактабҳо (дастури методӣ). Душанбе. 2005.
17. Солиев А., Эшонов Б. Нақшаи тахминии қори тарбиявии роҳбарони синфҳои 5-11 (тавсияи методӣ). Душанбе. 2003.

18. Примерная программа воспитания школьников. Душанбе. 2004. Низомномаи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон. 2006
19. Низомномаи муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ. 1995.
20. Стандартҳои давлатии таҳсилот. 2005
21. Нақшаи таълимии намунавии мактабҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон. 2006.
22. Низомномаи аттестатсияи муассисаҳои таълимӣ. 2006
23. Низомномаи аттестатсияи кадрҳои педагогӣ. 2006
24. Аттестатсияи мобайнӣ ва ҷамъбастии хонандагон. 2004
25. Низомномаи шӯрои ҷамъиятӣ. 2006.
26. Низомномаи шӯрои сарпарастон. 2002.
27. Низомномаи комитети падару модарон. 2003
28. Оинномаи муассисаи таълимии таҳсилоти умумӣ. 2004
29. Низомномаи намунавии мутахассиси ҳифзи овони кӯдакии мақомоти идорӣ ва мақомоти маҳаллии идораи маориф. 2002.
30. Низомномаи кор бо муаллимони ҷавон. 2003.
31. Низомномаи шӯрои методии муассисаҳои таълимӣ. 2002.
32. Ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ва дастурӣ дар бораи муассис, аттестатсия, литсензия, аккредитатсия ва ғ. 2003
33. Маблағгузори сарикасии муассисаҳои таълимӣ. 2004.
34. Эмомалӣ Раҳмон. Тоҷикон дар оинаи таърих. Китоби 1. Аз Ориён то Сомониён. Лондон. 2002.
35. Эмомалӣ Раҳмон. Тоҷикон дар оинаи таърих. Китоби 2. Аз Ориён то Сомониён. Душанбе. 2002.
36. Эмомалӣ Раҳмон. Тоҷикон дар оинаи таърих. Китоби 3. Эмомалӣ Раҳмон. Маориф омили муҳимтарини таҳкими давлат ва начоти миллат аст. Душанбе. 2007.
37. Суханронии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар вохӯрӣ бо кормандони соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон. Душанбе. 22.12.2005.

38. Суҳанрони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар вохӯриҳо бо зиёиён, занон ва ҷавонони кишвар.

39. Паёмҳои солонаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон».